

DE OPZIENBARENDE BIOGRAFIE VAN BARRIE STEVENS

'Ik wilde nog maar tien jaar leven'

Het boek *Vooraf Doorgaan*, de door Weekend-journalist Frank Waals geschreven biografie van Barrie Stevens, verschijnt 11 april. Daarin doet de beroemde choreograaf opzienbarende onthullingen. Zo vertelt hij waarom hij uit Engeland wegluchtte, hoe een stalker zijn grote geheim onthulde aan zijn ouders en waarom hij nog maar tien jaar wilde leven.

FOTO MARIO NAP

Vorig jaar zag Barrie Stevens het leven totaal niet meer zitten. Hij kampte met de gevolgen van prostaatkanker en zijn carrière dreigde in het slop te raken. Toen Weekend-journalist Frank Waals hem in die periode vroeg hoe oud hij eigenlijk hoopte te worden, kwam er een schokkend antwoord. Barrie zei: "Zolang het op deze manier voortduurt? Niet ouder dan 80..." Voor Barrie had het leven zijn glans verloren door de manier waarop het toen ging. "Ik wil zo graag werken. Anders hoeft het voor mij niet meer", zei hij toen. Inmiddels kan hij zich niets meer bij die uitspraak van toen voorstellen. Barrie is helemaal terug. Hij deed de choreografie van de musical *De Jantjes*, hét grote succes van dit theaterseizoen, en komende week verschijnt zijn biografie. Daarin vertelt de in 1943 in Engeland geboren ster over zijn bijzondere leven en zijn carrière. Sinds eind jaren

vijftig is Barrie op de Nederlandse televisie te zien. De meest ontroerende delen van het boek gaan over zijn liefdesleven. Barrie vertelt: "In die tijd zat ik in een enorme worsteling met mezelf vanwege mijn homoseksualiteit. Ik sprak niet over mijn gevoelens; niet thuis, niet op school en ook niet bij de overburen. Homoseksualiteit in het Engeland van die tijd was absoluut 'not done'. Ze zeggen wel eens dat vroeger alles beter was. Nou, dit dus mooi niet. Hetzelfde geldt voor mijn vakgebied. Wilde je acteur worden? 'Denk nou toch eens even wat beter na. Ga liever een echt vak leren'. Men raadde het je af, terwijl de kinderen van nu juist heel erg gestimuleerd worden om iets te doen met het talent dat ze bezitten. De zang- en dansscholen, zoals Lucia Marthas, zijn niet meer aan te slepen. Zelf uit de kast komen als homo kon toen ook niet, terwijl je er tegenwoordig bijna

uitgetrokken wordt. Kortom, wat nu allemaal makkelijk gaat, kon in mijn tijd allemaal niet. Wat nu zo logisch lijkt, was toen een immens groot probleem. Ik vind dat weleens jammer. Dan denk ik: was ik maar in deze tijd opgegroeid."

Barrie was veertien jaar toen hij voor het eerst stapelverlief werd op een jongen uit zijn klas. De kostschool was na een aantal jaren vaarwel gezegd en ingeruild voor een normale middelbare school. Die verliefdheid was heerlijk. In het begin. Het zou uitmonden in groot verdriet met tragische gevolgen. Na eerst dolgelukkig te zijn geweest omdat zijn liefde voor deze jongen werd beantwoord, brak enkele weken daarna een donkere dag aan in het jonge leven van Barrie...

Hartverscheurend

Barrie: "Mijn ouders en ik waren inmiddels opnieuw verhuisd. Dit keer naar het plaatsje Godalming, waar we een woning in een volkse wijk naast een groot weiland betrokken. Op regenachtige dagen kwam mijn eerste vriendje van de middelbare school vaak langs. Zogenaamd om huiswerk te maken, maar in werkelijkheid om samen lekker te vrijen. Dat ging een tijd goed, totdat hij mij op een dag kwam vertellen dat hij verslingerd was geraakt aan een meisje dat aan de overkant van de straat woonde. Waar hij tot dat moment altijd bij mij op bezoek kwam, bracht hij vanaf nu bij haar zijn tijd door. Ik herinner me dat moment nog heel goed. Op de middag dat hij het uitmaakte, was ik alleen thuis. Mijn ouders zaten op hun werk. Uitzinnig was ik. Ik liep de achtertuin in en glidde het uit van verdriet. Van binnen vroeg ik me steeds af: waar ga je naartoe? We hebben het altijd zo waanzinnig leuk met elkaar gehad. Waarom wil je bij haar zijn en niet meer bij mij? Toch was het zo. Hij deelde me mee dat hij vanaf nu een vrouw boven een man verkoos en fietste weg. Hij fietste gewoon weg! Onze liefde was geheim geweest voor de buitenwereld. Alles was stiekem, weggestopt. Als onze gevoelens voor elkaar naar buiten zouden zijn gekomen, was dat een ramp geweest. Misschien was dat ook wel de reden dat hij het op een gegeven moment voor gezien held."

'MIJN VERTREK NAAR NEDERLAND WAS EEN VLUCHT'

Ik weet het niet. Nog steeds niet. Soms vraag ik me weleens af hoe mijn leven zou zijn gelopen als alles wat nu zo vanzelfsprekend lijkt, toen ook zo gemakkelijk was geweest. Ik weet bijvoorbeeld niet of ik dan naar Holland was gekomen. Mijn vertrek was namelijk ook een vlucht voor al mijn problemen. Dat denk ik echt. Ik was een tiener, en gaan wonen en werken in dat gekke Nederland was mijn uitweg. Juist omdat ik daardoor kon weglopen van het gevoel waar ik zo vreselijk mee in mijn maag zat: het niet kunnen praten over of het uiten van mijn liefde voor jongens. Ik durfde het niet. Mijn ouders mochten er geen last van ondervinden, want wat zouden de burens wel niet denken? Op de ochtend van mijn vertrek uit Engeland, nu ruim vijftig jaar geleden, brachten mijn ouders me weg. Die twee mensen stonden op het laatste moment zo hard te huilen, dat was echt hartverscheurend. Toch bracht het me niet aan het twijfelen, ik moest dit doen. Als mijn pa en ma mijn homo zijn meer hadden geaccepteerd, was mijn leven heel anders gelopen. Dan had ik er meer met hen over kunnen praten. Nu stonden ze daar zo te janken en dat verbaasde me enigszins. Mijn hele leven is dat eigenlijk zo gegaan. Op afstand hield ik mijn ouders op de hoogte van wat ik allemaal deed en met toewijding volgden ze dat. Over gevoelens praten deden ze echter niet. Maar steeds wanneer we weer voor een langere tijd afscheid namen van elkaar, ging dat gepaard met een enorme emotionele ontlading. Met mijn vader heb ik dat nog steeds. Dat blijft een mysterie voor me.'

Scheldpartij

Op latere leeftijd was homofilie niet zo'n issue meer voor Barrie en trok hij zich minder aan van wat andere mensen van zijn geaardheid vonden. In Nederland, ten tijde van zijn aandeel bij de Snip & Snap Revue, kwam Barrie's liefdesleven volledig tot bloei. In Engeland wisten ze, in eerste instantie, echter nog steeds van niets. 'Ik ging daar weg als hetero. Men had daar niets door', aldus Barrie. 'Tijdens de

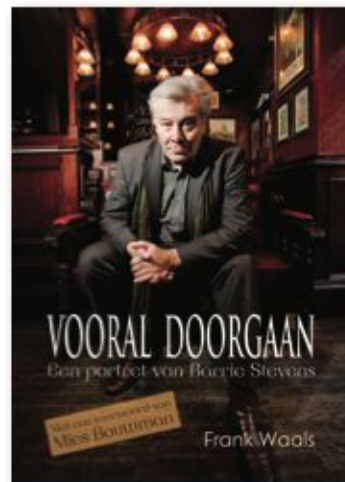
revue kreeg ik mijn eerste echte relatie met een hele lieve jongen. Drie jaar lang leefde ik met hem samen en uiteindelijk heeft hij zelfs mijn ouders ontmoet. Dat is dus het wonderlijke aan hen. Hem zien wilden ze wel. Ondanks dat ze misschien wel vermoedden dat hij meer was dan alleen een goede vriend. De relatie ging uiteindelijk op een pijnlijke manier voorbij doordat ik één van de twee grootste liefdes van mijn leven tegenkwam. Die andere volgde later. Het was Leen Jongewaard, die ook in het vak zat. Net als ik kende men hem als zanger en acteur, alleen was hij nog veel beroemder dan ik. Het was op een middag in de Amsterdamse Bijenkorf, waar mijn toenmalige vriend ons samen spotte. Leen en ik, arm in arm door het warenhuis op zoek naar leuke spulletjes. Thuis volgde uiteraard meteen de confrontatie. 'Waar was je en met wie?' Het werd echt een hele nare ondervraging, vooral voor mij. De situatie ontaardde in een scheldpartij waarbij het halve interieur het moest ontgelden. Borden vlogen door de lucht en ik kon meteen vertrekken. Gek genoeg maakte dat mijn band met mijn nieuwe partner, Leen, alleen maar sterker. Natuurlijk, het was niet fraai wat ik mijn ex had aangedaan, maar ik was simpelweg verliefd geworden op een ander. Leen heeft mij toen heel liefdevol opgevangen en bijgestaan, ook op het moment dat mijn coming-out tegenover mijn ouders plaatsvond. Deze deed ik niet zelf, overigens. Daar zorgde mijn ex wel voor. Uit rancune schreef hij een brief naar hen waarin hij alles, maar dan ook alles over mij uit de doeken deed. Zodoende was mijn kans om dat zelf ooit te doen verkeken. Hij schreef de brief uit zowel woede als liefdesverdriet, want hij hield ondertussen nog wel ontzettend veel van me. Verdriet werkt bij iedereen verschillend en dit was zijn manier om ermee om te gaan. Zijn brief kwam ook een beetje voort uit zijn wanhoop om mij terug te krijgen. Maar door zijn handelen nam ik juist weer meer afstand. Mama was compleet in shock na het lezen van die paar velletjes papier. Ze heeft de brief nooit aan mijn vader laten le-

zen; ze heeft hem verscheurd en in de open haard gekieperd. Deze ex achtervolgde me op den duur dagelijks en hij belde Leen voortdurend thuis op. Echt stalkgedrag. Het ging op een gegeven moment zelfs zo ver dat ik een tijdje in het geheim dreef op een kamer in de Witte de Withstraat heb gewoond. Zijn gedrag dreef me uiteindelijk tot het punt dat ik mijn eigen huis niet meer uit durfde. Hij draafde zo extreem door, op alle fronten, dat ik echt doodsangsten heb uitgestaan. Hijzelf voelde uiteindelijk ook wel aan dat hij me met zijn acties alleen maar bang maakte, dus toen is hij er mee gestopt. Vanaf dat moment was voor mij de weg vrij om bij Leen aan de Bloemenmarkt in te trekken. Mijn ex hulde zich nadien in stilzwijgen en trok zich terug uit mijn leven.'

Goed afgesloten

'Ik speelde op dat moment in de productie Heerlijk Duurt Het Langst. Als je nu drie dagen in een productie staat dan is dat prima, maar in die tijd moest je gewoon zeven dagen per week spelen en kon je dus nooit weg. Tussendoor kreeg ik gelukkig wel een kleine week vakantie, dus ik besloot mijn ouders in Engeland weer eens op te zoeken. In tegenstelling tot de meeste gevallen waarin ik met hen niet over gevoelens kon spreken, namen we daar ditmaal wel uitgebreid de tijd voor. Uitzonderlijk en daarom des te mooier. Uitgebreid begon ik op de bank een aantal dingen uit te leggen. Het was inmiddels een paar maanden na de bewuste outing-brief, die ik zelf overigens nooit gelezen heb. Alleen mijn moeder en mijn ex die hem schreef kenden de exacte inhoud van deze brief. Tot grote spijt van mijn ma overigens. In een impuls verbrandde ze het schrijfwerk, maar het liefst had ze hem ook aan mijn vader laten lezen. Daarna hebben de ex die de brief schreef en ik elkaar jarenlang niet meer gesproken of gezien. Totdat ik hem enige tijd geleden ineens voorbij zag rijden in Hilversum. Hij zag mij ook, stopte zijn auto en stapte uit. Goddank, want zo ben ik, hebben we elkaar toen weer heel even ge-

sproken. Hij had inmiddels ook een nieuwe vriend gevonden en niet dat we excuses over en weer gooiden, maar we hebben elkaar weer even kort in de ogen kunnen kijken. Elkaar op een vervelende manier voorbijlopen was er daardoor vanaf dat moment ook niet meer bij. Het was goed zo, ook al heb ik het hem nooit vergeven. Je mag je verdriet hebben, maar betrek daar nooit en te nimmer mijn ouders bij. Zij wisten niet wat ze met onze problemen aan moesten. Maar nogmaals, het was goed zo. Dat ik hem tegenkwam en het alsnog netjes met hem kon afhandelen, voelde heel volwassen. Het afscheid met hem toen ik voor Leen koos was verschrikkelijk. Wat hij me toen heeft aangedaan ging alle boekjes te buiten. Ik kan, ondanks de nachtmerries die ik over deze man heb, gelukkig ook nog met plezier aan hem terugdenken. Het is een beetje van allebei. Laatst bezocht ik zelfs nog zijn begrafenis. Tijdens de ceremonie werd de lucht ineens heel donker en zagen we de maan. De wereld kreeg te maken met een eclips. Dat, samen met de plek waar ik stond en het moment dat aan de gang was, maakte het tot een bijzondere dag. Ik wist: dit heb ik goed afgesloten.'

Vooraf Doorgaan, Frank Waals'
biografie over Barrie Stevens,
verschijnt 11 april en is te ver-
krijgen via www.bariestevens.nl
en in de boekhandel. Prijs €18,95.
ISBN: 978-94-6206-747-9